

Remigiusz A. Henczel
Ambasador
Stały Przedstawiciel RP
przy Biurze ONZ w Genewie

Stary Doktor w Genewie

Postać Janusza Korczaka jest bliska Polakom od dzieciństwa, kiedy poznają jego wzruszającą opowieść o królu Maciusiu I. Książka ta, tłumaczona na wiele języków, towarzyszy dzieciom w różnych zakątkach świata.

W pedagogice Korczak zrewolucjonizował koncepcję procesu wychowawczego, upominając się o podmiotowość dziecka i szacunek do małego człowieka, i to w okresie, gdy kobiety i dzieci uważano jeszcze za osoby drugiej kategorii. Korczak działał aktywnie na rzecz sformułowania praw dziecka, które zostały następnie zawarte w Światowej Karcie Praw Dziecka (World Child Welfare Charter), przyjętej przez Ligę Narodów w roku 1924. Na oryginale tego dokumentu, zachowanego w Genewie, widnieje m.in. podpis Janusza Korczaka.

Godna i przepełniona miłością do dzieci postawa Korczaka w obliczu śmierci i totalnej zapaści cywilizacyjnej w Europie w latach II wojny światowej, jest nieustannym źródłem inspiracji dla elit intelektualnych, rządów, dla wychowawców i pedagogów, dla każdego z nas. Wspiera idee solidarności i postępowania humanitarnego w polityce międzynarodowej oraz walki z wszelkiego rodzaju ruchami degradującymi wolność i godność dziecka.

„Stary Doktor” wyprzedził swoją epokę w wymiarze historycznym, naukowym i literackim. Dziś, w początkach nowego wieku, w innej sytuacji cywilizacyjnej, stale znajdujemy w jego słowach i czynach wartości aktualne, często nadal jeszcze niezrealizowane.

Rok 2012, ogłoszony został przez Parlament Rzeczypospolitej Polskiej Rokiem Janusza Korczaka. W tym roku przypada 100 rocznica założenia przez Korczaka domu dla sierot oraz 70 rocznica jego i jego

wychowanków, męczeńskiej śmierci w komorze gazowej. Te tragiczne wydarzenia należą do innej epoki, ale dziś, w Roku Korczakowskim, świat bezradnie obserwuje śmierć, tortury i okaleczenia dzieci, będące najczęściej wynikiem wojen, walk i konfliktów, np. w Kongo czy w Syrii.

Prawa dotyczące dzieci, o które walczył Korczak, obowiązują społeczność międzynarodową od roku 1989, kiedy to Zgromadzenie Ogólne ONZ uchwaliło Konwencję o Prawach Dziecka. Dokumentem tym związały się wszystkie 193 państwa członkowskie ONZ, a implementację jego postanowień monitoruje Komitet Praw Dziecka. W bieżącym roku Zgromadzenie Ogólne ONZ przedstawiło państwom do podpisu dodatkowy protokół, który pozwala każdemu dziecku złożyć zażalenie na łamanie swoich praw wynikających z Konwencji.

Stałe Przedstawicielstwo RP przy Biurze Narodów Zjednoczonych w Genewie jest szczególnie predestynowane do uczczenia pamięci wielkiego Rodaka. Od trzech lat, tradycyjnie w jego siedzibie spotykają się członkowie Międzynarodowego Stowarzyszenia imienia Janusza Korczaka oraz osoby zainspirowane jego dorobkiem, dyskutując na temat różnych aspektów działalności i spuścizny tego wybitnego pedagoga i humanisty. Grono uczestników seminariów reprezentuje państwa prawie wszystkich kontynentów, co sprzyja uniwersalizacji idei korczakowskiej.

W Genewie mają swoje siedziby organizacje i instytucje międzynarodowe, takie jak Rada Praw Człowieka ONZ, Międzynarodowa Organizacja Pracy, Światowa Organizacja Zdrowia, czy też Międzynarodowy Komitet Praw Dziecka, które poprzez swoją działalność przekazują i wypełniają najważniejsze przesłanie Janusza Korczaka: **poszanowanie godności i praw dziecka.**